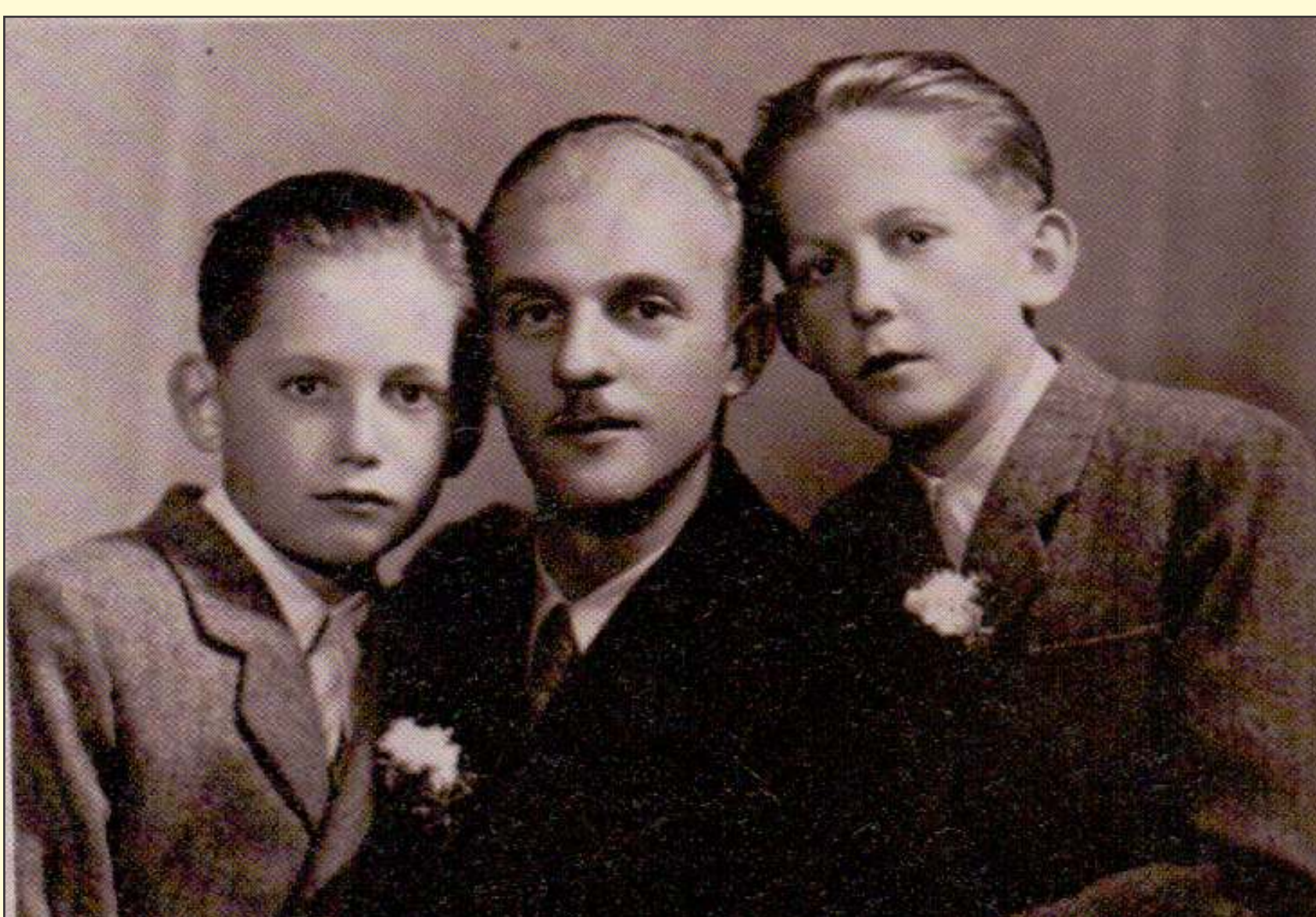

Rosna leta

Pisatelj Tone Partljič se je rodil 5. avgusta 1940 v Mariboru. Otroštvo je preživel v petčlanski družini. Ima starejšo sestro Jožico in mlajšega brata Francija. Mama in ata sta bila dekla in delavec pri kmetu in lesnem trgovcu iz Hoč, konec 1940 pa je ata dobil službo kretnika na železnici. Preselili so se v Pesnico pri Mariboru. Ko se je pričela vojna, Nemci ateja niso takoj mobilizirali, ker so potrebovali železničarje. Dve leti pred koncem vojne pa je moral na fronto tudi on. Domov se je vrnil šele v juniju 1945 kot vojak sovjetske Rdeče armade, ker je prebegnil k Rusom. Osnovno šolo je Tone obiskoval v domačem kraju, v Pesnici. Šolanje je nadaljeval na učiteljskišči v Mariboru in po maturi 1960 poučeval v raznih krajih. Ata in mama sta bila srečna, da sta bila oba s sestro učitelja, Tone pa si je želel študirati na univerzi.

Brat Franci, boter Viktor in Tone pri birmi

Ata Franc in mama Marija sta bila v času, ko sta se spoznala, pravzaprav hlapec in dekla. Mama je bila nezakonska hči dninarice s Ptujskega polja, ata je delal na žagi in vozil s konji pri kmetu Frangežu v Hočah, kamor je prišla sedemnajstletna mama za kuharico. Oče niti ni bil iz tako revne družine, saj je bil njegov stric Rudolf župan, gostilničar, mesar in trgovec v Dupleku. A ata je ostal sirota, saj je izgubil očeta pri svojem prvem letu, mamo pa v otroških letih. Stric mu je rekel, ko se je zatekel k njemu po pomoč, naj se izogiba Dupleku v radiusu deset kilometrov. (Intervju; Mariborčan)

Mama in ata odhajata na dopust na Jelso

Prvi fiček v Pesnici

Sestra Jožica in mama okoli 1960

Hoški župnik je moj priimek zapisal z J, kakor pred tem tudi Jožičinega. Takrat so pisali z J nekatere besede, kakor svetiljka, škatljica ... Ata, mama in Franci so se torej pisali Partljič, midva z Jožico pa Partljič.

(Hvala vam, bogovi, za te blodnje)

Otroci smo bili srečni. Bili smo varni. Ni bilo aeroplanov, ne flakov, ne bomb, ne bombnfligerjev, ne Stalinovih orglic ne kanonov. Bil je mir in ata z nami in mama na njegovi rami. Ata je rekel:

»Otroci, samo, da je mir! Da ni več vojne. Če bomo imeli samo tri kuhane krompirje na dan, bo v redu, samo tri kuhane krompirje, le da bo mir!«

»Ata, ne tri, pet krompirjev!« sem rekel. Ata se je začudil:

»Zakaj pa ravno pet?«

»Ker nas je pet pri hiši!« Ata se je nasmehnil:

»Bodimo tiho in glejmo zvezde! Kolikokrat sem jih gledal na fronti. Sem mislil, da jih mogoče ravno takrat gledate tudi vi.« In smo jih res gledali in če se je katera utrnila, je ata rekel:

»Zdaj je nekdo umrl. Mogoče zaradi ran v vojski!« Mama je pripovedovala, da je Gorjup, ki je stanoval tam gori blizu Zavrznika in Šajherja, prišel iz vojne domov, se doma menda preveč najedel, potem šel kositi travo in med košnjo umrl, ker je mu je počil želodec.

»Ja, vojska ubija na tisoč načinov!« je rekel ata.

(Hvala vam, bogovi, za te blodnje)

Mama in sestra Jožica pred vojno

Ata Franc odhaja v službo

Prva zares Partljičeva hiša

Sola v Pesnici, kjer je mali Tone vsrkaval prva znanja

Je pa mama malo kasneje neko dopoldne, ko več ni hodila delat na Pilčeva polja, ker Pillzev ni bilo več, poklicala otroke, da bi videli nenavaden prizor. Iz Gornikove grabe so ob robu gozda prihajali vojaki, komaj so se privlekli do vrha, posedli so okoli hiše, mama je rekla, da jih je bilo gotovo sto, in potem jim je dala nekaj veder mrzle vode (studenc smo imeli v kleti), ki so jo z zajemalko pili.

»To so partizani!« je rekla mama otrokom.

»Fazani?« je vprašal Franci.

»Kaki fazani, saj vidiš, da nimajo perja!« je rekla Jožica.

Takoj, ko so popili vodo in si umili žulje na nogah, so vojaki odšli.

»Vidite, otroci, samo ti so se med to vojsko zares borili za nas!«

»Si jim zato dala vodo?«

»Saj sem dala vodo tudi nemškim soldatom, ko so bežali tu mimo.« Tega se otroci niso spominjali.

»Zakaj si pa dala vodo Nemcem, ki so odpeljali ateja?« je vprašal skoraj že petletni deček.

»Ker mogoče ravno zdaj naš ata prosi kako nemško ali madžarsko ali pa celo rusko žensko za vodo,« je zamišljeno odgovorila mama.

»Torej se ata vrača peš domov?«

»Ne vem, otroci, samo da bi se res vračal, samo da bi se vračal ...«

(Hvala vam, bogovi, za te blodnje)

Vsi smo otožni

Nocoj, ko dežuje,
so prazne in otožne
še ulice same.

Otožen je mokri asfalt
in otožne so
utripajoče reklame.

...

Pa ne pojdem na cesto nocoj
med prijatelje svoje,
napise, asfalt in reklame.
Kaj bi jim tožil,
ko pa nocoj so otožne
še ulice same ...

(del Partljičeve pesmice iz dijaškega časopisa)

Žena Milka kot srednješolka